

Temat: **Nieletni wobec prawa.**

1. Przypomnienie pojęć: nieletni, młodociany.

Prawo karne
Nieletni – osoba, która w momencie popełnienia czynu zabronionego nie ukończyła 17. roku życia.
Młodociany - osoba, która w chwili popełnienia czynu zabronionego nie osiągnęła 21. roku życia i w chwili orzekania przed sądem pierwszej instancji nie osiągnęła 24. roku życia

2. Co powinniśmy wiedzieć o odpowiedzialności prawnej nieletnich?

Osoby poniżej 13. roku życia	13–17 lat	Po ukończeniu 17 lat
W odniesieniu do osób poniżej 13. roku odpowiedzialność prawną za czyny dziecka ponoszą rodzice.	Odpowiedzialność za czyny karalne (przestępstwa oraz niektóre wykroczenia) według przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.	Normalna odpowiedzialność karna, z tym że zgodnie z art. 10 § 4 Kodeksu karnego (k.k.) „w stosunku do sprawcy, który popełnił występki po ukończeniu lat 17, lecz przed ukończeniem lat 18, sąd zamiast kary stosuje środki wychowawcze, lecznicze albo poprawcze przewidziane dla nieletnich, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają”.

Uwaga!!

Jednak art. 10 § 2 Kodeksu karnego dopuszcza za niektóre przestępstwa **odpowiedzialność karną nieletnich po ukończeniu 15 roku życia.**

Zastosowanie wobec nieletniego odpowiedzialności tak jak osoby dorosłej jest możliwe, „jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają”, a w szczególności „jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne”.

3. Jaki środki stosowane są wobec nieletnich?

- **Środki wychowawcze.**

Mogą zostać orzeczone przez sąd w razie demoralizacji nieletniego lub popełnienia przez niego czynu karalnego. Należą do nich m.in.: upomnienie, zobowiązanie do określonego postępowania (naprawienia wyrządzonej szkody, wykonania wskazanych prac), nadzór odpowiedzialny rodziców lub opiekunów, nadzór kuratora, umieszczenie w rodzinie zastępczej, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, socjoterapeutycznym lub szkolno-wychowawczym.

- **Środki poprawcze**

Umieszczenie w zakładzie poprawczym można orzec jedynie w razie popełnienia czynu karalnego przez nieletniego, który ukończył 13 lat. Jeśli sprawca jest młodszy, można zastosować wobec niego jedynie środki wychowawcze.

- **Środki leczniczo-wychowawcze**

Zasądza się je w razie stwierdzenia u nieletniego upośledzenia umysłowego, choroby psychicznej lub innego zakłócenia czynności psychicznych, a także nałogowego picia alkoholu albo używania innych środków odurzających. Sąd rodzinny może umieścić nieletniego w szpitalu psychiatrycznym lub innym zakładzie leczniczym. Jeżeli sprawca wykroczenia jest upośledzony umysłowo w stopniu głębokim, sąd kieruje go do domu pomocy społecznej.

Drogi Ósmoklasisto. Codziennie od poniedziałku do piątku będziemy realizować nowe tematy. Proszę na bieżąco zapisywać w zeszycie podane informacje. Przypominam o obowiązku prowadzenia zeszytu przedmiotowego. **Z dzisiejszej lekcji nie przesyłamy zadań.** renata.napieraj77@onet.pl